

8 แนวโน้มรูปแบบธุรกิจอนาคต

ผมได้รับข้อมูลและภาพอินโฟกราฟิกที่สรุปภาพรวมของงานวิจัยออกมาเป็น 8 เมกะเทรนด์

ในมิติด้านเศรษฐกิจ ผู้ประกอบการ และอุตสาหกรรม จากสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติว่าอะไรคือโอกาสและความท้าทายในโลกยุคดิจิทัล ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย ภายใต้ “โครงการประเทศไทยในอนาคต (Future Thailand)” ที่สนับสนุนโดยสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ เพื่อวิเคราะห์ทิศทางทัศน์ของประเทศไทยในอีก 20 ปีข้างหน้า

โดยร่วมมือกับนักวิจัยนำร่องจากหลายหน่วยงานชั้นนำระดับประเทศ ผ่านการวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นแบบแผนใน 10 มิติสำคัญ คือ 1. ประชากรและโครงสร้างสังคม 2. สังคม ชนบท ท้องถิ่น 3. การศึกษา 4. สิ่งแวดล้อมและพลังงาน 5. เศรษฐกิจ ผู้ประกอบการและอุตสาหกรรม 6. เศรษฐกิจไทย เศรษฐกิจโลก เกษตรกรรมและการบริการ 7. วัฒนธรรมและภาษาไทย (อัตลักษณ์ความเป็นไทย) 8. การเมือง 9. บริบทโลก ปัจจัยคุกคามและความมั่นคงของประเทศ และ 10. คนและความเป็นเมือง โดยมีมิติต่าง ๆ จะมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

การคาดการณ์อนาคต (Foresight) ของประเทศไทยจะมีความสำคัญอย่างมาก เพราะปัจจัยต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจะขับเคลื่อนให้ประเทศไทยไปในทิศทางที่ต้องการ โครงการนี้เป็นโครงการที่มีความสำคัญและมีความสลับซับซ้อนอย่างมาก เพราะอนาคตเป็นสิ่งที่ไม่แน่นอน ขณะเดียวกันท่ามกลางความไม่แน่นอนนี้ การศึกษาวิจัยอย่างเป็นระบบจะช่วยให้สามารถ

เข้าใจและรู้ถึงสิ่งที่มีโอกาสและสามารถเป็นไปได้ในแต่ละมิติ

แรงผลักดันจากทุกทิศทาง ไม่ว่าจะเป็นเทคโนโลยี พฤติกรรมผู้บริโภค สภาวะเศรษฐกิจ ปัญหาสิ่งแวดล้อม และการเมืองโลก นำมาซึ่งกระแสการเปลี่ยนแปลงที่อาจพลิกโฉมภาคธุรกิจ โดยที่มวิจัยของสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ ได้สรุปความคิดเห็นและมุมมองที่หลากหลายจากผู้ที่เกี่ยวข้องออกมาในมิติด้านเศรษฐกิจ ผู้ประกอบการ และอุตสาหกรรม จากแรงผลักดัน (Driving Force) 8 เมกะเทรนด์ โดยรูปแบบธุรกิจในอนาคตที่ผู้ประกอบการต้องนำไปคิดต่อมีดังนี้

แนวโน้มที่ 1 จากสภาพภูมิอากาศมลภาวะ ภัยธรรมชาติ ปัญหาสิ่งแวดล้อม เกิดแนวโน้ม **Neo-Ecological Business** สินค้าและบริการที่นำเสนอภาพลักษณ์ของการใส่ใจสิ่งแวดล้อม จะสามารถ

“**สิ่งที่ยากในการคาดการณ์อนาคตก็คือจินตนาการ และอคติที่มีอยู่ของแต่ละคน**”

สร้างมูลค่าเพิ่มและได้รับการตอบรับจากผู้บริโภคในวงกว้าง

แนวโน้มที่ 2 จากกระแสสังคม ยุติธรรม ธรรมชาติ ความโปร่งใส เกิดแนวโน้ม **Ethical Business Operation** องค์กรที่ยึดมั่นในสุจริต โปร่งใส และมีจริยธรรมในการทำธุรกิจ จะได้รับการ

สนับสนุนและการปกป้องจากภาคประชาสังคม

แนวโน้มที่ 3 จากเทคโนโลยีการสื่อสารอินเทอร์เน็ตทุกสรรพสิ่ง (Internet of Thing) เทคโนโลยีการประมวลผลทรัพยากรขาดแคลน เกิดแนวโน้ม **Everything-As-A-Service** การปรับรูปแบบธุรกิจจาก “ผลิตสินค้าเพื่อขาย” มาเป็น “การให้บริการ” สามารถตอบสนองพฤติกรรมผู้บริโภคยุคใหม่ได้เป็นอย่างดี

แนวโน้มที่ 4 จากการเข้าใจลูกค้าประสบการณ์ใหม่ ความเป็นปัจเจก การเข้าถึงบริการเกิดแนวโน้ม **Digital Touch Point** การสร้างปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าผ่านดิจิทัลแพลตฟอร์ม นอกจากจะอำนวยความสะดวกให้แก่ลูกค้าแล้วยังช่วยให้องค์กรเข้าใจพฤติกรรมลูกค้าได้ดียิ่งขึ้น

แนวโน้มที่ 5 จากเครือข่ายดิจิทัล การขนส่งไร้พรมแดน การใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่า เกิดแนวโน้ม **Micro Supply Chain** กิจกรรมขนาดใหญ่ลดการพึ่งพาผู้ส่งมอบหลักไม่กี่ราย สร้างโอกาสให้กับธุรกิจขนาดเล็กทั่วทุกมุมโลก โครงข่ายการสื่อสารและการคมนาคมที่มีประสิทธิภาพ

แนวโน้มที่ 6 จากเทคโนโลยีดิจิทัล การเพิ่มประสิทธิภาพ การควบคุมต้นทุน การผลิตสินค้าเฉพาะกลุ่ม แรงงานขาดแคลน เกิดแนวโน้ม **Smart production** แนวคิดอุตสาหกรรม 4.0 จะช่วยให้การผลิตของธุรกิจมีความยืดหยุ่น ใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และตอบสนองผู้บริโภคได้อย่างฉับไว

แนวโน้มที่ 7 จากกรณียุคผู้บริโภค ความสามารถของเทคโนโลยี การเพิ่มประสิทธิภาพ การลดต้นทุน โอกาสทางการตลาด เกิดแนวโน้ม **Big Data Analytic & AI** การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่และปัญญาประดิษฐ์จะเป็นอาวุธสำคัญในการสร้างโอกาสทางธุรกิจด้วยสินค้าและบริการที่แตกต่างและนวัตกรรมที่เหนือความคาดหมาย

แนวโน้มที่ 8 จากแรงงานยุคใหม่ การควบคุมต้นทุนการผลิตน้อยขึ้น ความผันผวนของเศรษฐกิจ เกิดแนวโน้ม **On-Demand Workforce**

รูปแบบการทำงานที่มีความยืดหยุ่นช่วยให้การจัดการต้นทุนมีประสิทธิภาพ สามารถดึงดูดคนรุ่นใหม่และบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเข้ามาสู่องค์กรได้ง่ายขึ้น

ทั้งนี้สิ่งที่ยากที่สุดของการคาดการณ์อนาคตก็คือเรื่องจินตนาการของคน ทำอย่างไรถึงจะเอาอดีตที่มีของคนแต่ละคนออกไปแล้วช่วยกันสร้างคุณค่าร่วม ซึ่งความสำเร็จไม่ได้อยู่ที่ความแม่นยำแต่เป็นการสร้างความหลากหลายออกมาเป็นภาพร่วมกันและคำนึงถึงความไม่แน่นอน